

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

İMAM BUHARİ DÜŞMANLARINA REDDİYE

[Türkçe – Turkish – ترکی]

Hafız İbn-i Kesir

**Kaynak : İbn-i Kesir, El Bidaye Ve'n-Nihaye,
Çağrı Yayınları : 11/61-66**

Risale : Özgür El Erdişi

2013 – 1434

Facebook / ücretsiz İslami e kitap indir

رہنمائی

Facebook / ücretsiz İslami e kitap indir

İletişim

Facebook / özgür el erdişi

Erdisi65@hotmail.com

Metin_esmek@hotmail.com

İÇİNDEKİLER

1.BÖLÜM

*ALİMLERİN İMAM BUHARİ HAKKINDAKİ
SÖZLERİ

2.BÖLÜM

*İMAM BUHARİ' NİN HAYATI

*SONUÇ

BİRİNCİ BÖLÜM

**“SELEF ALİMLERİNİN İMAM BUHARİ
HAKKINDA SÖYLEMİŞ OLDUKLARI SÖZLER..”**

İmam Ahmed b. Hanbel,
**"Horasan onun gibisini
çıkarmadı."** demiştir.

Ali b. el-Medinî:
**"Buharî, kendi gibi birini
görmemiştir."** demiştir.

İshak b. Raheveyh:

"Eğer Buhârî, Hasan-ı Basrî'nin zamanında yaşasaydı; insanlar hadiste, marifetinde ve fıkında ona muhtaç olurlardı." demiştir.

Ebu Bekir b. Ebu Şeybe ve Muhammed b. Abdullah b. Nümeyr:

"Onun mislini görmedik." demişlerdir.

Ah b. Hacer:

"Onun misli bulunduğunu bilmiyorum." demiştir.

Mahmud b. en-Nazr b. Sehl eş-Şafî şöyle demiştir:

"Basra'ya, Şam'a, Hicaz'a ve Kûfe'ye gittim. Buraların âlimlerini gördüm. Muhammed b. İsmail el-Buhârî'den bahsedildiğinde bu âlimler onu kendilerinden üstün görürlerdi."

Ebul-Abbas ed-Dauî, şöyle demiştir:

«Bağdatlılar, İmam Buhari ye şöyle bir şiir yazıp gönderdiler:

"Kendileri için yaşadığın müddetçe Müslümanlar hayır içindedirler.

Sen yok olduktan sonra artık hayır yoktur."»

Fellas:

"Buharî'nin bilmediği hadis, hadis değildir." demiştir.

Ebu Nuaym Ahmed b. Hammad:

"O, bu ümmetin fakihi idi." demiştir.

Yakub b. İbrahim ed-Devrekî de

böyle demiştir.

Bazıları onu fıkıh ve hadiste İmam

Ahmed b. Hanbel ile İshak b. Raheveyh'ten üstün görmüşlerdir.

Kuteybe b. Said:

"Yeryüzünün doğusundan ve batısından birçok kimseler yanıma geldi. Ama Muhammed b. İsmail el-Buharî gibisi yanıma gelmedi." demiştir.

Mürecca b. Reca ise şöyle demiştir:

"Buharî'nin âlimlere üstünlüğü, erkeklerin kadınlara olan üstünlüğü gibidir. Yani o kendi zamanındaki âlimlere nisbetle bu kadar üstündü. Kendisinden önceki sa-habi ve tabîi âlimlerine gelince, tabii ki onlardan üstün değildi. O, Cenâb-ı Allah'ın yeryüzünde yürüyen ayetlerinden (mucizelerinden) biri idi."

Ebu Muhammed Abdullah b. Abdurrahman ed-Darimî:

"Muhammed b. İsmail el-Buharî; bizden daha fakih, bizden daha âlim idi. İlme bizden daha çok dalmıştı. Bizden daha çok ilim tahsil etmişti." demiştir.

Ishak b. Raheveyh ;

"O, benden daha ileri görüşlü ve basiretli idi."demiştir.

Ebu Hatim er-Razî:

"Muhammed b. İsmail, Irak'a girenlerin en âlimi idi." demiştir.

Abdullah el-İcî dedi ki: "

Ebu Hatim ile Ebu Zür'a'mn onun yanında oturduklarını ve onun söylediklerini dinlediklerini gördüm. Müslim, onun mertebesine ulaşmamıştı. O, Muhammed b. Yahya ez zühelî den şu kadar ve şu kadar

daha fazla bilgili idi. Utangaç ve faziletli idi, herşeyi güzel bilirdi."

Başkası dedi ki:

"Muhammed b. Yahya ez-Zühelî'nin, bazı isimleri ve illetleri İmam Buharî'ye sorduğunu gördüm. O bu hususlarda ok gibi delici bir bilgiye sahipti. Sanki İhlas-ı Şerifi okur gibi bu soruları kolayca cevaplıyordu."

Ahmed b. Hamdun el-Kassar dedi ki:

«Müslim b. Haccac'ın¹ Buharî' nin yanına gelip gözlerini öptüğünü ve şöyle dediğini gördüm: "Bırak, ayaklarını da öpeyim ey üstatların üstadı, mühaddislerin seyyidi ve hadislerin seyyidi ve hadis illetlerinin tabibi."

¹ "Sahih-i Müslim" in Sahibi

Böyle dedikten sonra keffaret-i meclisle ilgili hadisteki illeti ona sordu. Buharî de bu hadisteki illeti ona anlattı. Sözünü tamamladıktan sonra Müslim ona:

"Seni ancak hasetçi kimse sevmez, dünyada senin gibi başka büyük bir âlim bulunmadığına tanıklık ederim."»

Tirmizî şöyle demiştir:

«İrak'ta ve Horasan'da hadislerdeki illetin manasını, tarihini, senet bilgisini Buharî'den daha iyi bilen birini görmedim. Bir gün Abdullah b. Münir'in yanındaydık. Buharî'ye: "Allah seni bu ümmetin süsü kıldı." dedi. Bu fikrini orada bulunanlar da kabul ettiler.»

İbn Hüzeyme dedi ki:

"Gök kubbenin altında Rasûlullah (s.a.v.)'ın hadisini, Muhammed b.

**İsmail el-Buharî'den daha iyi bilip
daha iyi muhafaza eden başka birini
görmedim."**

Hafızasının sağlamlığı, âlimliği, fakihliği, takvası, zahidliği, abidliği hususunda âlimlerin İmam Buharî'ye yaptıkları övgüleri burada tümüyle anlatmaya çalışırsak konu uzayacaktır. Biz kronolojik hadiseleri bir an evvel anlatmak ihtiyacında olduğumuzdan ötürü bunu kısa kestik. Yardımına başvurulmuş zât, noksanlıklardan münezzeh olan yüce Allah'tır.

İKİNCİ BÖLÜM

İMAM BUHARİ NİN HAYATI

İmam Muhammed b. İsmail el-Buhârî, "Sahih-i Buhârî" diye bilinen eserin sahibidir.

Burada biyografisinden bir nebze bahsedeceğiz.

Şöyle ki: Muhammed b. İsmail b. İbrahim b. Muğire b. Bezdehbeh el-Cûft, Cûfîlerin mevlasıdır.

Künyesi, Ebu Abdillâh'tır. Buharalıdır. Hadis hafızıdır. Kendi zamanındaki hadisçilerin imamıdır.

O zamanda bu ilimde kendisine uyulan bir kimseydi. Benzerlerinden ve akranlarından önde idi.

"Sahih-i Buhari" adlı eserini okumakla bulutlardan, yağmur yağdırmaları dilenilir.

Alimler onun eserindeki hadislerin sahihliği ve makbul oluşu hususunda icma etmişlerdir.

Bütün Müslümanlar da bu doğrultuda fikir beyan etmişlerdir.

İmam Buhari, hicri 194. senenin şevval ayının 13'ünde cuma gecesi doğmuştur. Kendisi küçük yaşta iken babası vefat etmiştir. Annesi tarafından yetiştirilmiştir.

Mahalle mektebinde iken annesi ona hadis ezberleme fikrini aşılamıştı. Onaltı yaşında iken meşhur kitapları okudu. Hatta denilir ki; o henüz çocuk yaşta iken 1.000 hadis ezberlemiş ve bunları peşpeşe duraksamadan okurmuş.

On sekiz yaşındayken hacca gitmiş, Mekke'de ikamet ederek hadis toplamaya başlamıştı. Bundan sonra gidebildiği memleketlere seyahat ederek oradaki hadis âlimleriyle görüşmüş ve binden fazla hadis âliminden hadis rivayet etmiştir. Birçok kimseler de kendisinden rivayetlerde bulunmuşlardır.

Hatib Bađdadî, Ferberî'nin şöyle dediğini rivayet etmiştir:

"Benimle birlikte Sahih'i İmam Buharî

den 70.000 kadar kiři dinlemiřti, ama onlardan geriye sadece ben hayatta kaldım."

Buharî, Ferberî tariki ile hadis rivayet etmiştir. Nitekim, bugünkü insanlar da onun tariki ile Hammad b. şakir, İbrahim b. Ma'kil ve ahır b. Muhalled'den rivayetlerde

bulunmuşlardır.

İmam Buharî'den hadis rivayet eden bir başka âlim de Ebu Talha Mansur b. Muhammed b. Ali el-Berdi en-Neseî'dir.

Neseî, hicretin 329. senesinde vefat etmiştir. Emir Ebu Nasr b. Makula, onun sika bir ravi olduğunu söylemiştir.

"Sahih-i Müslim" adlı eseri dışında Müslim de Buharî'den hadis rivayet edenler arasındadır.

Müslim, onun Öğrencisi olduğunu söyler ve ona saygı gösterirdi.

Tirmizî de "Cami" adlı eserinde ondan hadis rivayet etmiştir. Bazılarının ifadesine göre "Sünen" adlı eserinde Neseî de ondan rivayette bulunmuştur.

İmam Buharî, Bağdat'a sekiz defa gelmişti. Her defasında İmam Ahmed b. Hanbel'le görüşür, İmam Ahmed onu Bağdat'ta kalmaya teşvik eder, Horasan'da ikamet edişinden ötürü onu kınardı.

Buharî, geceleyin uykudan uyanır, kandili yakar ve aklına gelen faydalı bir şeyi yazıp kayda geçirir, sonra kandilini söndürüp tekrar uykuya dalar.

Bir daha uyanıp kalkar, bir daha uyanıp kalkardı. Öyle ki bir gecede yirmi kez kadar uyandığı ve aklına gelen şeyi yazıp tekrar uyuduğu vakidir.

Küçük yaşta iken gözlerine bir hastalık isabet etmişti. Annesi rüyada İbrahim Peygamberi (a.s.)'i görmüş, İbrahim peygamber (a.s.) ona şöyle

demişti:

"Ey kadın! Kendisi için çok dua ettiğinden (veya çok ağladığından) ötürü Cenâb-ı Allah, oğluna gözlerini geri verdi!"

Annesi sabahleyin uyandığında oğlunun gözlerinin açılmış olduğunu gördü.

İmam Buharî dedi ki:

"Dün düşünmeye başlamıştım; baktım ki, 200.000 senetli hadis yazmışım."

İmam Buharî, eserlerinde geçen bu hadislerin tümünü ezbere bilirdi.

Bir defasında Semerkand'a gitmiş, orada 400 kadar hadis âlimiyle görüşmüştü. Onlar, hadislerin senetlerini birbirine karıştırmışlar, Şamlıların senetlerini Iraklıların

senetleri ile karıştırmışlar, senetlerde adı geçen adamları birbirine karıştırmışlar, hadislerin metinlerini başka senetlere yamamışlardı.

Sonra bu karışık senetli hadisleri Buharî'ye okumuşlar, Buharî de o hadislerin senetlerini seçip ayırmış ve o karışık senetli hadisleri düzeltmişti.

Semerkind hadisçileri de ona itiraz etmemişler ve senet veya metin hususunda bir yanlışını bulamamışlardı.

Sonra aynı şeyi Bağdat hadisçilerine karşı da yapmıştı.

Anlatıldığına göre İmam Buharî, bir kitaba bir defa bakınca onu hemen ezberlemiş. Bu konuda birçok haberler varid olmuştur. Zamanının âlimleri, şeyhleri ve akranları onu övmüşlerdir.

İmam Buharî, son derece

utangaç, şecaatli, cömert, takvalı, fani bir diyar olan dünyadan el etek çeken, ama baki bir diyar olan ahirete yönelip rağbet eden zahid bir kimseydi.

İmam Buharî dedi ki:

"Allah'ın huzuruna çıkarken gıybetini yaptığımı iddia eden ve bu hususta benden hakkını isteyen bir kimse bulunmayacağını ümid ediyorum."

"Tarih" adlı eserden ve onda anlattığı cerh, ta'dil ve diğer şeylerden sorulduğunda kendisi şöyle cevap vermişti:

«Bunun diğeri ile ilgisi yoktur. Peygamber (s.a.v.) efendimiz, sahabelerden birinin, yanına gelmek için izin istemesi anında şöyle demişti: *"Ona izin verin. O ne kötü bir aşiret*

kardeşidir." Biz bunları rivayet olarak naklettik. Kendi kafamızdan nakletmiş değiliz.»

Allah rahmet etsin, İmam Buharî her gece onüç rekat namaz kılardı. Ramazan ayında her gece bir hatim indirirdi. Gayretli bir kimse olup helal malı vardı. Bu malını gizli, aşikâr infak ederdi. Gece gündüz çok sadaka verirdi. Duası müstecaptı. Doğru yoldaydı. Onurlu bir kişiliği vardı.

Sultanlardan biri, çocuklarına ders vermesi için onu kendi sarayı na çağırmıştı, ama saraya gitmemiş ve sultana şu haberi göndermişti:

"İlim de, hilinı de bulunduğuyerde kalır. Taliplisi oraya gelir."

Yani siz ilim öğrenmek istiyorsanız yanıma gelin.

Sultan Halid b. Ahmed ez-Züheî,

Buhara'da Zahirîlerin naibi idi. İmam Buharî'nin bu sözüne alınmıştı.

Ayrıca bu sırada Muhammed b. Yahya ez-Zühelî, sultana bir mektup göndererek güya Buharî'nin Kur'ân-ı Kerim'in mahluk olduğunu iddia ettiğini söylemişti.

Daha önce Muhammed b. Yahya ez-Zühelî ile İmam Buharî arasında bu konuda tartışma cereyan etmişti.

İmam Buharî bununla ilgili olarak "Kitabü Ef alî'l-İbad" adlı eserini tasnif etmişti.

İşte Muhammed b. Yahya ez-Zühelî'nin gönderdiği mektubu da bahane eden sultan, halkı İmam Buharî'yi dinlemekten menetti. Ama halk ona çok saygı gösteriyordu.

İmam Buharî, kendi ailesinin yanına gelmek üzere Buhara'ya girdiği günde halk onu karşılamaya çıkmış, üzerine altın ve gümüş

saçmışlardı.

Hadis imla etmek ve okumak için özel bir meclisi vardı.

Burada hadis dersleri verirdi. Onu dinlemekten menedilen halk, sultanın bu yasağına uymadı. Bunun üzerine sultan onu Buhara'dan sürgün etme emrini verdi. İmam Buharî de memleketini terkedip gitti.

Sultan Halid b. Ahmed'e beddua etti.

Bir ay geçmeden İbn Tahir, sultan Halid b. Ahmed'in katır üzerinde Bağdat'a getirilmesini görevlilere emretti.

Böylece sultan Halid'in hükümranlığı sona erdi. Bağdat'ta zindana atıldı. Ölünceye kadar orada kaldı ve bu hususta sultandan yana olan herkes mutlaka şiddetli bir

belâyâ maruz kalmıştı.

İmam Buhârî, kendi beldesinden uzaklaşıp gitmiş, Semerkand'a iki fersah mesafede Horteng beldesine yerleşmişti. Orada bir yakını vardı, onun yanında kaldı.

Dinde fitneleri gördüğü zaman Cenâb-ı Allah'tan canını almasını diliyordu.

Zira bir hadis-i şerifte şöyle buyrulmuştur:

"Bir kavme fitne düşürmek istediğin zaman ey Rabbim, bizleri fitneye bulaşmadan vefat ettir."

Horteng'e yerleştikten sonra hastalandı ve ramazan bayramı gecesinde -cumartesi gecesi yatışı vaktinde vefat etti. Bayram günü öğle namazından sonra cenaze namazı

kılındı.

Yani hicretin 256. senesinde vefat etti. Gömleksiz, sarıksız, üç beyaz beze sarılarak kefenlendi.

Bu şekilde kefenlenmesi için vasiyeti vardı. Defnedildiği zaman mezarından misk kokusundan daha güzel bir koku saçıldı ve bu günlerce böyle devam etti. Sonra da mezarının hizasında beyaz haleler görülmeye başlandı. Vefatında altmış iki yaşındaydı. Allah rahmet etsin.

Kendisinden sonra bütün Müslümanlar için faydalı bir ilim bıraktı. Bıraktığı ilim kesintiye uğramadan zamanımıza kadar ulaşmıştır.

Bu da onun hayatta iken yaptığı iyi işlerden ve salih amellerden Ötürüydü.

Zira Rasûlullah (s.a.v.) bir hadis-i

şerifinde şöyle buyurmuştur:

"Ademoğlu öldüğünde ameli kesilir ancak şu üç şey hariç: Bunlardan biri, kendisinden yararlanılan ilimdir..."

Bu hadisi Müslim rivayet etmiştir.

Fasih şairlerden biri onun hakkında ne güzel söylemiş:

"Sahih-i Buharî var ya;
Eğer hakkını verecek olurlarsa
mutlaka altın suyu ile yazılması
gerekir.
O, hidayetle körlüğü birbirinden
ayırır.
O, yok olmaya ve helak olmaya
karşı bir seddir.
Ondaki senetler gökteki yıldızlar
gibidir. *
Senetleri hadis metni önünde
yıldız kuru gibidir.

O eser sayesinde Rasûlullah'ın
dininin terazisi doğruldu.*
Araplardan sonra Acemler ona
uydular.
Şüphesiz o ateşe karşı bir
perdedir.
Rıza ile gazabı birbirinden
ayırır.
Mustafa'ya bir ince perdedir.
Şüpheleri açığa çıkaran vazih bir
nastır.
Ey âlim! Bilesin ki bütün âlimler,
Onun eserinin rütbesini, diğer
bütün rütbelerden üstün kılmakta
ittifak etmişlerdir.
Ey Buharî! Topladığın hadislerle
bütün hadis âlimlerini geride bıraktın;
Ve yarışı sen kazandın.
Ravilerden zayıf olanları
reddettin, yalancılıkla itham
edilenlerin rivayetlerini kabul
etmedin.
Hadisleri sıralamada çok güzel bir

yol takip ettin; bablara ayırmakta da
hayret verici bir sanat gösterdin.
Arzu ettiğin şeyi Mevlân sana
verdi.
Bağışında senin payını yüksek
tuttu." ²

* * * * *

² İbn Kesîr, El Bıdaye Ve'n-Nihaye, Çağrı Yayınları: 11/61-66.